

Vypracoval: Jméno Příjmení

ZŠ ÚVOZ: 5.C (2013/2014)

Vyučující: Adam Veřmiřovský

1. října 2013

Instrukce stran psaní esejí

V zápatí umístit čísla stránek vpravo.¹

V **levé části záhlaví**² uvést předmět.

V **pravé části záhlaví** nechť je Vaše příjmení.

V **levém horním rohu první strany** nechť je:

Vypracoval (případně Vypracovala): Vaše jméno, příjmení.

Dále: ZŠ ÚVOZ: 5.C (2013/2014)

Vyučující

Datum vypracování úkolu.

Následuje nadpis zarovnaný nastřed, zvýrazněný tučně (ctrl + b). Ukázku viz výše.

¹ Ve wordu: v horní liště tlačítko Zobrazit → Záhloví a zápatí. V okně, které se objeví, zadat Vložit automatický text → Strana.

² Ve wordu: v horní liště tlačítko Zobrazit → Záhloví a zápatí.

Formátování, úprava textu

Rozsah:

- minimálně jedna normostrana, maximálně 3 normostrany;
- písmo velikosti 12 (v případě typu písma *Book Antiqua* může být 11);
- písmo patkové (např. Times New Roman, Georgia ap., tedy nikoliv Arial, kterýžto je bez patek);
- dvojitě řádkování (Formát → Odstavec → Řádkování);
- normostrana je minimální hranice (tedy 1800 znaků = cca 250 slov); text sice může být kratší, ale pak musí být jeho obsah natolik skvělý, že se tím autor textu vyhne výtce stran nedostatečné délky;
- texty přijímám **výhradně vytištěné** (výjimkou jsou žáci, kterým řeknu, že mi texty odevzdají napsané rukou).

Úprava:

- do bloku;
- jednoznaková slova přesunout z konce řádku na začátek řádku následujícího (ve wordu použít tzv. pevnou mezeru: ctrl + shift + mezerník);
- závorka se lepí na text (tzn. že se NEdělá mezi závorkou a textem, který je uvnitř závorky, mezera);
- zkontrolovat text před odesláním, resp. po vytištění (zda nedošlo k jakémukoliv poškození, tedy nečitelnosti);
- odlišit nadpis tučně (ctrl + b); odliší se tak od ostatního textu;
- nadpis může být odlišen i bezpatkovým písmem, např. **Calibri**;
- jednotlivé listy sešít dohromady.

Forma:

- trojtečka se (ve wordu) píše ctrl + tečka (= jeden samostatný znak; oproti třem tečkám);
- pozor na anakoluty (dohledej si, co znamená anakolut);
- pozor na anglicismy: What it is all about? It is about... V obecné češtině: „Je to vo tom, že...“ vs. ve spisovné češtině: „Text vypovídá o...“;
- pozor na interpunkci (sloveso → věta → čárka), ba pravopis vůbec;
- dodržet zadanou délku textu; toť součástí úkolu;
- **citace použité literatury** – prozatím tímto způsobem:

PŘÍJMENÍ AUTORA, Jméno autora. *Název díla*. Místo vydání: Nakladatelství, rok.

PETIŠKA, Eduard. *Staré řecké báje a pověsti*. Praha: Ottovo nakladatelství, 2013.
- **citace delších částí textu** (celý odstavec, příp. více): v uvozovkách; zároveň odděleno v zvláštním odstavci odsazeném z obou stran oproti ostatním odstavcům (např. o 1 cm zleva i zprava);
- do našich krátkých textů nedávat dlouhé citace; buďto odkaz na stránku, např. (s. 21), nebo delší citace do poznámky pod čarou (ovšem poznámkami pod čarou šetřit a maximum informací se snažit ponechat přímo v textu);
- každý citát vždy hned v následujícím odstavci vysvětlit/interpretovat; vždy výslovně uvést, co máte daným citátem na mysli, jak jej vnímáte, jak daným citátem argumentujete;
- **citace veršů přímo v textu**: jednotlivé verše oddělujeme lomítkem (mezera, lomítko, mezera);
- **členění na odstavce**: odstavec má jednu zastřešující myšlenku, téma; odstavec odpovídá bodu v osnově textu;

- odstavce se odsazují zleva (kromě odstavce prvního a odstavce následujícího po vynechaném řádku);
- **stylistika**: mluvený vs. psaný projev – tj. rozdíl! volte spisovné (formální) výrazy;
- běžně mluvené „to samé“ = v psaném textu: „totéž“.

Obsah:

- textem odpovídat na zadání, nezatěžovat text odbočkami; ty si nechte pro sebe; jen nejnutnější odbočku můžete dát do poznámky pod čarou.

Stavba textu:

- **úvod**: teze, východisko (= 1. odstavec);
- Vaše **tvrzení**: vycházející z teze, využívající východisko (jeden nebo více odstavců);
- **argumentace**: podepření důkazy (jeden nebo více odstavců);
- konkrétní **příklady**: doklady z textu (jeden nebo více odstavců);
- **závěr**: spíš ve smyslu *summary* než *conclusion* (jeden odstavec); neobsahuje žádné nové informace! Jen shrnuje, co bylo uvedeno v předchozím textu.

Argumentace a doklady z textu mohou být vzájemně zaměněny či propleteny dohromady.

Nicméně stále musejí zůstat přehledně členěny (do odstavců ap.).

Doporučení:

- dát svůj text někomu přečíst (např. kamarádovi, spolužákovi...); všimne si elementů (nejasností, nedostatků v argumentaci, věcných chyb), které autor textu přehlédne;
- je užitečné načíst k danému tématu, na které máte text psát, nějaké texty (alespoň dva krátké texty). → Inspirace pro vlastní psaní. (Můžete se tak alespoň částečně vyhnout objevování Ameriky.)